

Oplegnotitie bestuur

AGENDAPUNT 2025.12.03

AB 082 a

Voorstel voor de vergadering van:	het Algemeen Bestuur
Datum vergadering:	3 december 2025
Onderwerp:	Financiering Transformatie
Portefeuillehouder:	mw. A.M.A. Pennarts-Pouw
Indiener:	Secretaris
Bijlage:	Financiering Transformatie

Gevraagd besluit

Het algemeen bestuur besluit:

- Kennis te nemen van het Proces Besluitvorming AB Transformatie GGDrU 2030
- Kennis te nemen van de alternatieve financieringsvorm gebaseerd op de 'variant Lekstroom' inclusief input van de commissie F&B;
- Te kiezen voor ofwel de in de bijlage beschreven financieringsvorm gebaseerd op de alternatieve variant Lekstroom inclusief input van de commissie F&B ofwel de in de bijlage beschreven financieringsvorm gebaseerd op het oorspronkelijke voorstel zoals besproken in het AB van 5 november 2025.

Toelichting

Op de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 november jongstleden heeft het AB ten aanzien van de transformatieopdracht ingestemd met de inhoudelijke richting. Tegelijkertijd was een deel van de AB-leden kritisch op de voorgestelde financiering van de transformatie die als 'te wiebelig' werd gekwalificeerd. Dat had enerzijds te maken met het rekenen op onzekere positieve resultaten in de toekomst en anderzijds met het vooruitlopen op resultaatbestemmingsvoorstellen wat als niet zuiver werd beoordeeld. Ten slotte werd de formulering uit het voorstel over eventuele structurele kosten in de toekomst in tegenspraak met de uitgangspunten van de transformatieopdracht beschouwd.

Om bovenstaande redenen heeft het AB het DB verzocht om tegenover het DB-voorstel een alternatief voorstel te zetten gebaseerd op de 'variant Lekstroom' zoals toegelicht door de wethouder van Lopik in de AB-vergadering namens de subregio Lekstroom. Deze variant richt zich op commitment van alle gemeenten op de gehele transformatieopdracht. Het harde financiële kader biedt duidelijkheid en meer financiële zekerheid aan zowel gemeenten als aan GGDrU voor de periode 2026 tot en met 2030.

Op basis van de bespreking in zowel het AB als de bespreking in de commissie Financiën en Bedrijfsvoering spreekt het DB haar voorkeur uit voor de alternatieve variant.

Bij het alternatieve voorstel:

- Wordt het rekeningresultaat van 2025 aangewend als dekkingsmiddel voor de transformatie. Daarbij wordt ook het restant van de bestemmingsreserve Versterking Kennis & Advies gebruikt voor financiering van deze transformatieopgave;
- Is het mogelijk dat voor de jaren 2026 er geen positieve financiële resultaten als financieel dekkingsmiddel van toepassing zijn gezien de afhankelijkheid van externe factoren. Gemeenten committeren zich aan de gehele transformatieopgave inclusief financiering;
- Zijn de totale verwachte kosten toegevoegd aan het voorstel. Dit om een totaalbeeld te geven van de investering en zodoende ook een besluit op de totale transformatie-opdracht te kunnen nemen;
- Ontvangen de gemeenten pro-forma facturen die zij niet hoeven op te nemen in hun begroting, maar wel in de risicoparagraaf kunnen benoemen;
- Vindt er in samenwerking met gemeenten een midterm-review plaats en wordt er op specifieke activiteiten binnen de drie inhoudelijke thema's gewerkt aan een business-case. Dit om zowel kwalitatief als kwantitatief inzicht te krijgen in de ontwikkelingen en waar nodig op onderdelen bij te sturen;
- Wordt er net als bij het oorspronkelijke voorstel een brede bestuurlijke reviewgroep ingesteld. Voorstel is dat de groep twee keer per jaar bij elkaar komt om de voortgang te bespreken en op inhoud mee te denken;
- Hebben de kosten voor deze transformatie sec betrekking op de periode 2026 tot en met 2030; na deze periode is de transformatie gereed.

In deze alternatieve variant is ook input van de commissie Financiën en Bedrijfsvoering betrokken die in een extra vergadering op 11 november is bijeengekomen.

Bij het oorspronkelijke voorstel:

- Is er gekozen voor een stapsgewijze benadering over vijf jaar: De transformatie wordt gefaseerd uitgevoerd, met duidelijke (financiële) uitwerking in 2026 en 2027; de jaren 2028–2030 zijn grotendeels nog 'nader te bepalen';
- Komt er een gemandateerde bestuurlijke commissie die minimaal twee keer per jaar rapporteert aan het Algemeen Bestuur (AB) en zorgt voor besluitvorming na evaluaties;
- Vindt er een evaluatie plaats na elke fase: Na elke uitgevoerde activiteit wordt inhoudelijk en financieel geëvalueerd of en hoe er een vervolg komt;
- Wordt de transformatie incidenteel bekostigd. Begin 2028 komt GGDrU met een voorstel voor eventuele structurele financiering vanaf 2029, afhankelijk van dan beschikbare inzichten en mogelijke andere financieringsbronnen (zoals AZWA).

Proces Besluitvorming

AB overleg	Besluit
6 november 2024	• Instemming met het door DB geformuleerde voorkeurscenario 1: opdracht voor doorontwikkeling met herverdeling van middelen inclusief taakstelling met inzet op de met elkaar besproken maatschappelijke opgaven als mentale gezondheid jeugd (hervormingsagenda), veranderende gezondheidsuitdagingen en demografie.
29 januari 2025	• Vrijvallende middelen worden binnen de begroting ingezet om ruimte te creëren. Eerste schatting fase tot en met oktober is ongeveer € 500.000.
26 maart 2025	• Instemming met het voorstel om € 1.200.000 te bestemmen voor de nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Versterking kennis en adviesfunctie GGD-regio Utrecht'
9 juli 2025	• Het transformatievoorstel is gebaseerd op drie thema's: mentale gezondheid jeugd, dubbele vergrijzing, gezonde en veilige leefomgeving. • Ook de generieke Kennis- en Adviesfunctie wordt verder uitgewerkt. • Het volwassenheidsniveau varieert per thema en daarmee straks ook het ambitieniveau. • Met het oog op beperkte financiën zal een groeimodel voor doorontwikkeling worden gehanteerd. • In het voorstel worden de stip op de horizon en de concrete stappen in het proces ernaartoe meegenomen evenals bijbehorende financiën en risico's. • De volgende uitgangspunten zijn vastgesteld: Uitgangspunten 1. De opdracht leidt niet tot structurele meerkosten in de toekomst. Hierbij is de inzet dat deze transformatie van dienstverlening GGDrU tot effectievere preventieve maatregelen leidt, waardoor het op andere plekken in de keten of levensloop besparingen oplevert binnen het gemeentelijk domein 2. Een taakstelling van 300k wordt ingeboekt vanaf 2026. 3. Betrekken van Algemeen Bestuur door het inrichten van klankbordgroep op elk thema (2 tot 3 wethouders per thema) 4. Vrijvallende middelen worden binnen de begroting ingezet om ruimte te creëren deze opdracht/transformatie mogelijk te maken.
5 november 2025	• Akkoord op de inhoudelijke voorstellen voor de transformatie van de GGDrU die naar aanleiding van de bestuursconferentie op 1 oktober zijn aangescherpt (brede steun). • Het DB krijgt opdracht op 3 december 2025 met een alternatief geformuleerd voorstel voor financiering van de incidentele kosten van de transformatie te komen, conform de bespreking in het AB. • Het DB krijgt opdracht op 3 december 2025 met een procesafspraken te komen ten aanzien van financiering van de structurele kosten vanaf 2029. • Het DB krijgt opdracht om de positionering van GGDrU ten opzichte van hetgeen gemeenten in hun veranderende rol al uitvoeren inzichtelijker te maken.

Financiën

Zie bijlage voor de uitwerking van de financieringsvormen van zowel de variant Lekstroom als het oorspronkelijke voorstel besproken in de AB-vergadering van 5-11-2025.

Verdere behandeling

nvt